

भक्तिभाव

मंगळवार, दि. १७ डिसेंबर २०२४

तरुण भारत
<https://epaper.dainiktarunbharat.com/>

६

बाळेच्या खंडोबा मंदिराला १०० वर्षांचा इतिहास

तीर्थक्षेत्र बाळे येथील श्री खंडोबा देवस्थान येथे मार्गशीर्ष महिन्यात श्रींच्या यात्रेचा अभूतपूर्व सोहळा संस्कृत होत आहे. धार्मिक महिना म्हणून मार्गशीर्ष महिन्याकडे पाहिले जाते. या महिन्यात श्री मार्तंड भैरव अर्थात खंडोबा आणि श्री महालक्ष्मीचे प्रतिरूप वैष्णव लक्ष्मीचे ब्रत संपन्न केले जाते. त्या अनुषंगाने या मार्गशीर्ष मासास अनसाधारण असे महत्व आहे. मार्गशीर्ष महिन्यातील पहिला रविवार असल्याने, श्री श्रीकृष्ण बाळे येथील श्री खंडोबा मंदिरात भाविकांची श्रींचे दर्शन घेण्यासाठी अलोट गर्दी दिसून आली. पहाटे विविध धार्मिक कायर्क्रम आणि महापूजा संपन्न झाल्यानंतर सकाळी मंदिर आणि श्रींचा गर्भ गाभारा भाविकांना दर्शनासाठी खुला करण्यात आला. यावेळी आवालवृद्ध भाविकांनं आपल्या हातामध्ये घंडारा उघडलून येळकोट..... येळकोट..... जय मल्हार सदानंदाचा येळकोट.... असा एकच जययोग केला.

दरम्यान, श्री क्षेत्र बाळे श्री खंडोबा देवस्थान दृष्टच्या वर्तीने सालाबाद प्रमाणे यंदाच्या वर्षीही यात्रेचे योग्य नियोजन करण्यात आले आहे. भाविकांची बाढी गर्दी लक्ष्मा येता दर्शन रांगा तयार करण्यात आले आहेत. त्यामध्ये मुख्यदर्शन आणि धर्मदर्शन अशा दोन रांगा करण्यात येऊन भाविकांना दर्शनासाठी मंदिर खुले केले आहे. तसेच सुरक्षिततेच्या दृष्टिकोनातून मंदिर परिसरात सीसीटीव्ही कंमेराची करडी नजर तेतात आहे. त्याच पद्धतीने पोलीस बंदोबस्त देखाल लावण्यात आला आहे. भाविकांना कोणत्याही प्रकारची अडचण होऊ नये यासाठी मंदिर समिती आणि प्रशासन एकत्रिताचा कायर्क्रम करा आहे.

संपूर्ण महिनाभर यात्रा सुरु राहणार असल्याने, यात्रेचा दिवशी दृष्टिकोने दर्शन आणि दर्शनांमध्ये यावर भाविकांची बाढी गर्दी लक्ष्मा येता. सुरक्षितता आणि दर्शन रांगा यावर लक्ष केंद्रित करण्यात आले आहे. त्याच पद्धतीने मंदिर परिसरात विविध प्रकारचे तास अधिक साहित्य आणि खेळाच्याचे स्टॉल्स थाटण्यात आले असून, विविध साहित्य घेण्यासाठी भाविकांनी स्टॉल्सवर गर्दी दिसून येत आहे. भाविक भक्तांनी सोबत आणलेला नैवेद्य अर्पण करण्यासाठी देखाले

खंडोबा यात्रेच्या दुसऱ्या रविवारी श्रीक्षेत्र बाळे येथील श्री खंडोबा मंदिरात श्रींचे दर्शन घेण्यासाठी भाविकांची अलोट गर्दी

तथा वृत्तसेवा - यशवंत गुरुव

सोलापूर, दि. १४ डिसेंबर

श्रीक्षेत्र बाळे येथील ग्रामदैवत असलेल्या श्री खंडोबा देवाची यात्रा मोठ्या उत्साहात आणि धार्मिक वातावरणात मुख्य झाली. शनिवार (दि. ७) डिसेंबर रोजी चंपाषटी आधारित विधी मंदिरात मोठ्या चैतन्य वातावरणात संपन्न झाला. यावेळी सोलापूर शहर जिल्हातील अबालवृद्ध भक्तांनी मंदिरात श्रीखंडोबा देवाला भरीत रोडगा आणि पुण्योळीचा अर्पण करून येळकोट..... येळकोट..... जय मल्हारचा..... जयघोष केला.

श्रीखंडोबाचे दर्शन घेऊन भाविक करतात आपला खेटा पूर्ण

श्री खंडोबा हे मुख्यत्वे महाराष्ट्र, अंग्रे, कर्नाटक या राज्यांतील बहुजांचा कुलदैवत असतो. नवसाला पावणारा देव आहे. कुलदैवत असल्यानि भक्तांनी मार्गशीर्ष महिन्यात श्री खंडोबाचे दर्शन घेऊन आपला खेटा पूर्ण करात त्यामुळे भाविकांची मोठांचा प्रमाणात गर्दी या महिन्यामध्ये पहाट असते. आजच्या यात्रेच्या नियमाने समस्त शेतकी बांधव यांच्यासह सर्व भक्तांनी श्री खंडोबाचा सुवर्ण संपन्न, आरोग्य वैष्णव सुवर्ण शांतीमार्गात देवाला व्यक्त करतो.

- गणेश पुजारी, मुख्य पुजारी, श्री खंडोबा देवस्थान बाळे.

शुद्ध घटां असे सहा दिवाकरे केले जाते. हा खारा षड्होत्तम चंपाषटीनिमित कुलाचार-कुलधर्म असतो. मार्गशीर्ष शुद्ध घट्या म्हणजेच चंपाषटी यादिवशी खंडोबा ऋण्याच्या विनंतीता मान देऊन मणी-मल्हाचा वध करून लिंगद्वय रूपाने प्रगट झाले. नवरात्राचे पांच दिवास उपवास करून सहाय्या दिवशी तो सोडतात. सहा दिवापुढे नंदादीप उपवास देवतात. देवाला बेल, दवणा व झेंडूची फुले फार प्रिय आहेत म्हणून ती आठवणीने वाहतात. खंडोबाच्या उपासनेत घंडारा फार महत्वाचा आहे. घंडारा म्हणारे हल्दीची पूडी. खंडोबाच्या कुलधर्मसाठी व चंपाषटी या दिवशी ठोळवा, ऋण्याची खंडोबाचा रोडगा, वांग्याचे भरीत, पातीचा कांदा व लसून हे पदार्थ कणकेचा रोडगा, वांग्याचे भरीत, पातीचा कांदा व लसून हे पदार्थ

चंपाषटीनिमित कुलाचार-कुलधर्म करण्याची परंपरा असते. तत्कृती पाच दिवस अनेक घांमधील सदस्य उपवास करात. सहाय्या दिवशी खंडोबाची षोडोपचार पूजा करून महानैवेद्य दाखवला जातो. देव्हान्यात अरबंद नंदादीप लावला जातो. खंडोबा मंदिरात तसेच शहर

रविवार दिन विशेष

रविवार हा खंडोबाचा रविवार मानण्यात आलेला आहे. सोमवारी अमावस्या, चैत्री, श्रावणी व मार्गी पौर्णिमा, चंपाषटी व चंपाषटी यादिवशी या उत्सवात भक्तांनी भरीत नैवेद्य करतात. त्यांनी घंडोबाची नवरात्री नंदादीप उपवास देवतात. देवाला बेल, दवणा व झेंडूची फुले फार प्रिय आहेत म्हणून ती आठवणीने वाहतात. खंडोबाच्या उपासनेत घंडारा फार महत्वाचा आहे. घंडारा म्हणारे हल्दीची पूडी. खंडोबाच्या कुलधर्मसाठी व चंपाषटी या दिवशी ठोळवा, ऋण्याची खंडोबाचा रोडगा, वांग्याचे भरीत, पातीचा कांदा व लसून हे पदार्थ कणकेचा रोडगा, वांग्याचे भरीत, पातीचा कांदा व लसून हे पदार्थ

चंपाषटीनिमित कुलाचार-कुलधर्म करण्याची परंपरा असते. तत्कृती पाच दिवस अनेक घांमधील सदस्य उपवास करात. सहाय्या दिवशी खंडोबाची षोडोपचार पूजा करून महानैवेद्य दाखवला जातो. देव्हान्यात अरबंद नंदादीप लावला जातो. खंडोबा रोडगा उपवास आली आहे.

यात्रा काळात मंदिर समिती कडून गाभारा व सभा मंडपामध्ये आकार्कंक असतो. भाविकांना अवतार दर्शन रांग, कमाडो फोर्म, सुखाच्या दृष्टीने सी सी टी वीटी ती आठवणीने वाहतात. घोरघोरी मार्गदंड देवतेची विधिवत पूजा करून घंडारा उधळत तळी उचलण्याचा विधी केला जातो. घोरघोरी काळात मंदिरात उत्सव साजारा होतो. चंपाषटीनिमित कुलाचार-कुलधर्म करण्याची परंपरा असते. तत्कृती पाच दिवस अनेक घांमधील सदस्य उपवास करात. तत्कृत खंडोबाची नवरात्री नंदादीप उपवास देवतात. देवाला बेल, दवणा व झेंडूची फुले फार प्रिय म्हणून ती आठवणीने वाहतात.

सोलापूर महानगपालिके काढून मंदिर परिसर मध्ये आरोग्याचे दृष्टीने औषध फवाणी, साफ सफाई, पालाची मार्गी व चंपाषटी यादिवशी या उत्सवात भक्तांनी घंडोबाची नवरात्री नंदादीप उपवास देवतात. देवाला बेल, दवणा व झेंडूची फुले फार प्रिय म्हणून ती आठवणीने वाहतात.

श्री खंडोबा हे महाराष्ट्राचे कुलदैवत आहे. मुख्यत्वे खंडोबाचे अनेक नैवेद्य श्रींची अर्पणे आणि देवाची यात्रा आहे. यात्रेच्या नियमाने समस्त शेतकी वांधव यांच्यासह सर्व भक्तांनी घंडोबाची नवरात्री नंदादीप उपवास देवतात. देवाला बेल, दवणा व झेंडूची फुले फार प्रिय म्हणून ती आठवणीने वाहतात. श्री खंडोबा हे महाराष्ट्राचे कुलदैवत आहे. मुख्यत्वे खंडोबाचे अनेक नैवेद्य श्रींची अर्पणे आणि देवाची यात्रा आहे. यात्रेच्या नियमाने समस्त शेतकी वांधव यांच्यासह सर्व भक्तांनी घंडोबाची नवरात्री नंदादीप उपवास देवतात. देवाला बेल, दवणा व झेंडूची फुले फार प्रिय म्हणून ती आठवणीने वाहतात.

श्री खंडोबा हे महाराष्ट्राचे कुलदैवत आहे. मुख्यत्वे खंडोबाचे अनेक नैवेद्य श्रींची अर्पणे आणि देवाची यात्रा आहे. यात्रेच्या नियमाने समस्त शेतकी वांधव यांच्यासह सर्व भक्तांनी घंडोबाची नवरात्री नंदादीप उपवास देवतात. देवाला बेल, दवणा व झेंडूची फुले फार प्रिय म्हणून ती आठवणीने वाहतात.

श्री खंडोबा हे महाराष्ट्राचे कुलदैवत आहे. मुख्यत्वे खंडोबाचे अनेक नैवेद्य श्रींची अर्पणे आणि देवाची यात्रा आहे. यात्रेच्या नियमाने समस्त शेतकी वांधव यांच्यासह सर्व भक्तांनी घंडोबाची नवरात्री नंदादीप उपवास देवतात. देवाला बेल, दवणा व झेंडूची फुले फार प्रिय म्हणून ती आठवणीने वाहतात.

श्री खंडोबा हे महाराष्ट्राचे कुलदैवत आहे. मुख्यत्वे खंडोबाचे अनेक नैवेद्य श्रींची अर्पणे आणि देवाची यात्रा आहे. यात्रेच्या नियमाने समस्त शेतकी वांधव यांच्यासह सर्व भक्तांनी घंडोबाची नवरात्री नंदादीप उपवास देवतात. देवाला बेल, दवणा व झेंडूची फुले फार प्रिय म्हणून ती आठवणीने वाहतात.

श्री खंडोबा हे महाराष्ट्राचे कुलदैवत आहे. मुख्यत्वे खंडोबाचे अन

छत्रपती संभाजीनगर

छत्रपती संभाजीनगर

मंगळवार, दि. १७ डिसेंबर २०२४

१

रथलांतरित ऊसतोड मजुरांच्या ५२ मुलांनी धरला शाळेचा रस्ता

स्थलांतरित विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी बालरक्षक पथकाच्या प्रयत्नांना यश

तभा वृत्तसेवा कन्हड : दि. १६ डिसेंबर - तालुक्यातील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेची बालरक्षक टीम ऊसतोड मजुरांच्या स्थलांतरित मुलांच्या शिक्षणासाठी प्रयत्न करत असून दि. १५ डिसेंबर रविवार रोजी सायंकाळी कोपराव येथील संजीवनी सहकारी साखर कारखाना ऊसतोडीणी परीक्षेत्रात सह बारामी सहकारी साखर

कारखाना, अहिल्यानगर जिल्हातील काणी, श्रीगोंदा, बाबलेश्वर, सुपे तसेच सातारा जिल्हातील फलण येथे जाऊन कन्हड तालुक्यातील पालकांचे व विद्यार्थ्यांचे मोबैल वाहून त्यांना पत शाळेत आणण्यासाठी प्रवृत्त केल्याने ऊसतोडी साठी गेलेल्या विद्यार्थ्यांपैकी तब्बल ५२ विद्यार्थी शाळेत परत आणण्यात स्थलांतरित मुलांना शाळेत पत आणण्यासाठी ऊसतोड मुलांना शाळेत येणार आले असून

सोमवार रोजी हे विद्यार्थी भेट घेटल्या यांमध्ये प्रामुख्याने वेगवेगळ्या शाळेत हजर राहणार आहेत. या साठी अंबाला शाळेचे शिक्षक कल्याण पवार, रहवरेंडा (गौ.) शाळेचे शिक्षक दिलोप मगर, डी.एस राजपूत, किशोर आणजे, जानेश्वर वाघ, यांनी कामगारांच्या वाघांनी हंगामी वसतिगृहात अथवा नातेवाईकाकडे मुलांना टेवण्याची व्यवस्था करण्यात येणार आहे.

मुलांना शाळेत पाठवण्याचे व शिक्षणात खंड न पढू देण्याचे आशासन यावेळी पालकांनी दिले. या साठी जिल्हाशिक्षणिकारी (प्रां.) जयश्री चव्हाण, गटशिक्षणिकारी नीता श्रीशीमाळ यांच्या मार्गदर्शनाखाली बालरक्षक टीम, ऊसतोडीणी कामगारांच्या राज्यभारत स्थलांतरित झालेल्या मुलांना शाळेत पत आणण्यासाठी प्रयत्न करत आहे.

सोयगाव शहरात संध्या थंडीचा जेर जास्त जाणवत आहे. तर सोयगाव शहरातील कृषी भूषण पुरस्कार प्राप्त शेतकरी अरुण सोहणी यांची हिरवगार भरलेला गृह छायाचित्र दिसत आहे.

(छायाचित्र - विवेक महाजन, सोयगाव)

मराठवाड्यासह राज्यात पुरेरी सरकारी; सोयावीन खरेदी केंद्रे सुरु करा किसान सभेची मागणी

छत्रपती संभाजीनगर : मराठवाड्यासह राज्यातील खरेपावे मरत्त्वाचे पीक असलेल्या सोयावीनीना सरकाराच्या धोरांमुळे आधार भावावाहारी कीमी भाव भिलत आहे. निवडणुकीच्या पार्श्वभूत शेतकऱ्यांची मरत्त्वाची यासाठी पंतप्रधान मंदू मंदीयांनी अपले सकारा सोयावीनीना ६ हजार रुपये भाव देईल, असी योषणा केली द्यावी. सोयावीन खरेदीसाठीचा मोर्श निकासुदा १५ टक्के योषणा करण्यात आली

मराठवाड्यासह योषणा करण्यात आली

होती. तन्यूनी 'पोदी की गंती'

मराठवाड्यासह योषणामध्ये आलेल्या हीप्राप्ती जांवीर कायणारी असलीला ४ हजार १९२ रुपये प्रतिकिंवद भाव देण्याचे प्रत्यक्षकात आली होता. योषणाची पूर्णता कल्याण पवार नाताकरणात आली असली तांडा, तांबा, तांडा, जेहू मुंदवाडी तांडा, आंबा, तांबा, जेहू शाळेचे विवरेंडा (गौ.) शाळेचे शिक्षक दिलोप मगर, डी.एस राजपूत, किशोर आणजे, जानेश्वर वाघ, यांनी कामगारांच्या हंगामी वसतिगृहात अथवा नातेवाईकाकडे मुलांना टेवण्याची व्यवस्था करण्यात येणार आहे.

सोयगाव शहरात संध्या थंडीचा जेर जास्त जाणवत आहे. तर सोयगाव शहरातील कृषी भूषण पुरस्कार प्राप्त शेतकरी अरुण सोहणी यांची हिरवगार भरलेला गृह छायाचित्र दिसत आहे.

(छायाचित्र - विवेक महाजन, सोयगाव)

देशमुख हत्येतील आरोपींना कठोर शिक्षा द्यावी यासाठी तहसीलदार यांना निवेदन

तभा वृत्तसेवा

पैठण दि. १६ : केज तालुक्यातील मस्साजांने सरंपंच आणि माराठा सेवक संतोष देशमुख यांची अवृत्ती क्रूपांचे हत्या झाली. हा मराठा समाजाचा न्याय हक्कासाठी लढणाऱ्या चळवळीवर आधार आहे. हा चळवळीचा आवाज दाखवायाचा प्रयत्न असून, या प्रकरणातील दोषीवर कठोरात कठोर कारवाई करावी अशा मागिनीची निवेदन मराठा तांडी यांनी अपले सकारा सोयावीनीना ६ हजार रुपये भाव देईल, असी योषणा केली द्यावी. सोयावीन खरेदीसाठीचा मोर्श निकासुदा १५ टक्के योषणा करण्यात आली

सोयगाव शहरात संध्या थंडीचा जेर जास्त जाणवत आहे. तर सोयगाव शहरातील कृषी भूषण पुरस्कार प्राप्त शेतकरी अरुण सोहणी यांची हिरवगार भरलेला गृह छायाचित्र दिसत आहे.

मराठा समाजाचा वधु-वर परिचय मेलावा यशस्वी करण्याचा निर्धार

तभा वृत्तसेवा कैठण दि. १६ : केज तालुक्यातील मस्साजांने सरंपंच आणि माराठा सेवक संतोष देशमुख यांची अवृत्ती क्रूपांचे हत्या झाली. हा मराठा समाजाचा न्याय हक्कासाठी लढणाऱ्या चळवळीवर आधार आहे. हा चळवळीचा आवाज दाखवायाचा प्रयत्न असून, या प्रकरणातील दोषीवर कठोरात कठोर कारवाई करावी अशा मागिनीची निवेदन मराठा तांडी यांनी अपले सकारा सोयावीनीना ६ हजार रुपये प्रतिकिंवद प्रयत्न करत आहे.

यावेळी अखंड मराठा समाजाचे संतोष तांबे, अनिल राजेत, यवन शिसोदे, माऊली मुळे, साईनाथ किंदिले, किशोर किरेत, रोहन भुमे, संभाजी काटे,

सदावर्त, गणेश पवार, सुभाष रवींद्र आमले, जिजा आवर, अनिल निवारे, दत्तत्रय निवारे, संतोष काळे, महेश दस्तपुते, महादेव मापारी, जिजा कर्तिल, भरत शेळके, सोमनाथ बळाळ, यांत्रिक, बालासाहेब पठाडु, विशाल काळे, उदव लोहांड, विजय कर्डिले, पिंदू आरगडे, रामकिसन सुंदरे, भगवान जाधव, शकर निवारे, विकुल जाधव, बी जगती, लक्ष्मण बोडले, अकुश काळे, आदी उपस्थित आहेत.

यावेळी अखंड मराठा समाजाचे संतोष तांबे, अनिल राजेत, यवन शिसोदे, माऊली मुळे, साईनाथ किंदिले, किशोर किरेत, रोहन भुमे, संभाजी काटे,

सदावर्त, गणेश पवार, सुभाष रवींद्र आमले, जिजा आवर, अनिल निवारे, दत्तत्रय निवारे, संतोष काळे, महेश दस्तपुते, महादेव मापारी, जिजा कर्तिल, भरत शेळके, सोमनाथ बळाळ, यांत्रिक, बालासाहेब पठाडु, विशाल काळे, उदव लोहांड, विजय कर्डिले, पिंदू आरगडे, रामकिसन सुंदरे, भगवान जाधव, शकर निवारे, विकुल जाधव, बी जगती, लक्ष्मण बोडले, अकुश काळे, आदी उपस्थित आहेत.

त्यावेळी मराठा समाजाचा न्याय हक्कासाठी लढणाऱ्या चळवळीवर आधार आहे. हा चळवळीचा आवाज दाखवायाचा प्रयत्न असून, या प्रकरणातील दोषीवर कठोरात कठोर कारवाई करावी अशा मागिनीची निवेदन मराठा तांडी यांनी अपले सकारा सोयावीनीना ६ हजार रुपये प्रतिकिंवद प्रयत्न करत आहे.

यावेळी अखंड मराठा समाजाचे संतोष तांबे, अनिल राजेत, यवन शिसोदे, माऊली मुळे, साईनाथ किंदिले, किशोर किरेत, रोहन भुमे, संभाजी काटे,

सदावर्त, गणेश पवार, सुभाष रवींद्र आमले, जिजा आवर, अनिल निवारे, दत्तत्रय निवारे, संतोष काळे, महेश दस्तपुते, महादेव मापारी, जिजा कर्तिल, भरत शेळके, सोमनाथ बळाळ, यांत्रिक, बालासाहेब पठाडु, विशाल काळे, उदव लोहांड, विजय कर्डिले, पिंदू आरगडे, रामकिसन सुंदरे, भगवान जाधव, शकर निवारे, विकुल जाधव, बी जगती, लक्ष्मण बोडले, अकुश काळे, आदी उपस्थित आहेत.

त्यावेळी मराठा समाजाचा न्याय हक्कासाठी लढणाऱ्या चळवळीवर आधार आहे. हा चळवळीचा आवाज दाखवायाचा प्रयत्न असून, या प्रकरणातील दोषीवर कठोरात कठोर कारवाई करावी अशा मागिनीची निवेदन मराठा तांडी यांनी अपले सकारा सोयावीनीना ६ हजार रुपये प्रतिकिंवद प्रयत्न करत आहे.

यावेळी अखंड मराठा समाजाचे संतोष तांबे, अनिल राजेत, यवन शिसोदे, माऊली मुळे, साईनाथ किंदिले, किशोर किरेत, रोहन भुमे, संभाजी काटे,

सदावर्त, गणेश पवार, सुभाष रवींद्र आमले, जिजा आवर, अनिल निवारे, दत्तत्रय निवारे, संतोष काळे, महेश दस्तपुते, महादेव मापारी, जिजा कर्तिल, भरत शेळके, सोमनाथ बळाळ, यांत्रिक, बालासाहेब पठाडु, विशाल काळे, उदव लोहांड, विजय कर्डिले, पिंदू आरगडे, रामकिसन सुंदरे, भगवान जाधव, शकर निवारे, विकुल जाधव, बी जगती, लक्ष्मण बोडले, अकुश काळे, आदी उपस्थित आहेत.

त्यावेळी मराठा समाजाचा न्याय हक्कासाठी लढणाऱ्या चळवळीवर आधार आहे. हा चळवळीचा आवाज दाखवायाचा प्रयत्न असून, या प्रकरणातील दोषीवर कठोरात कठोर कारवाई करावी अशा मागिनीची निवेदन मराठा तांडी यांनी अपले सकारा सोयावीनीना ६ हजार रुपये प्रतिकिंवद प्रयत्न करत आहे.

यावेळी अखंड मराठा समाजाचे संतोष तांबे, अनिल राजेत, यवन शिसोदे, माऊली मुळे, साईनाथ किंदिले, किशोर किरेत, रोहन भुमे, संभाजी काटे,

सदावर्त, गणेश पवार, सुभाष रवींद्र आमले, जिजा आवर, अनिल निवारे, दत्तत

